

Kwetsbare groepen in de samenleving: sociaal werk en politie, twee handen op één (onder)buik?

Cis Dewaele & Freya Vander Laenen

CPS-studiedag "Politie en haar maatschappelijke partners"
20 februari 2014, Het Huis van het Nederlands, Brussel

1

• Spanningsvelden samenwerking politie – sociaal werk

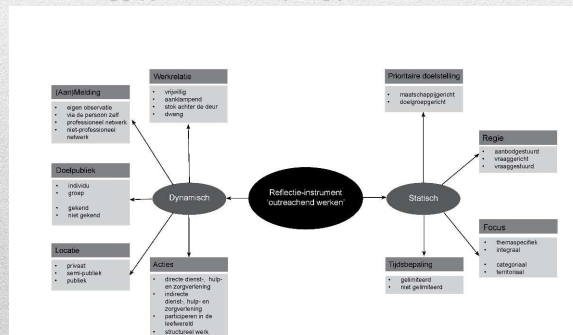
- Culturele ≠
 - Vergadercultuur: efficiëntie versus complexiteit
 - Uitwisselen informatie: 'zeker wel' versus 'beter niet'
 - Organisatiecultuur
- Onvoldoende kennis en vorming
- Ontbreken aanspreekpunten binnen politie en sociaal werk
- Gebrek aan financiële middelen

2

- **Spanningsvelden samenwerking politie – sociaal werk**
- Onvoldoende gediversifieerd, gespreid en afgestemd HV-aanbod
 - Onvoldoende capaciteit -> wachtlijsten
 - Onvoldoende bereidheid ~ ‘motivatie’ -> ‘zwarte lijsten’

3

- **Spanningsvelden samenwerking politie – sociaal werk**
- Ontbreken duidelijke afbakening rollen, grenzen en verantwoordelijkheden
 - Verschillende finaliteit, gelijkwaardige finaliteit
 - Prioritaire doelstelling
 - Maatschappijgericht – doelgroepgericht

4

- **Spanningsvelden samenwerking politie – sociaal werk**
- Ontbreken duidelijke afbakening rollen, grenzen en verantwoordelijkheden
 - Verschillende finaliteit, gelijkwaardige finaliteit
 - Prioritaire doelstelling
 - Maatschappijgericht – doelgroepgericht
 - ~ Beroepsgeheim

- **Spanningsvelden samenwerking politie – sociaal werk**
- De vertegenwoordiging van maatschappelijk kwetsbare groepen
 - Belangenbehartiging
 - Betrekken doelgroep: rol straathoekwerk
 - Politie: organisatie – individuele agenten (vorming)

- **Illustratie:** Jongeren die rondhangen in Turnhout

- **Spanningsvelden -> essentiële randvoorwaarden voor samenwerking**

- Samenwerken vraagt:
 - Systematisch en gestructureerd overleg
 - beide partijen elkaar leren kennen voor start overleg rond complexe situaties
 - Via (in)formeel contact, gemeenschappelijke vorming
 - Geen **vooraf** uitgetekende draaiboeken en uitgewerkte protocollen
 - ~ lokale cultuur en individuen
 - Herhalen
 - centrale contactpersonen binnen voorzieningen en organisaties ≠ 'witte raven'

- **Spanningsvelden -> essentiële randvoorwaarden voor samenwerking**

- Samenwerken vraagt:

- Vooraf duidelijkheid over fundamenteel verschil doelstellingen en aanpak
 - Voorkomt frustratie
- erkenning & respecteren elkaars eigenheid, ook ~ (vergader)cultuur
 - inclusief erkenning beroepsgeheim, vooral bij sociaal werkers met kwetsbare groepen
 - ~ noodzaak open communicatie – wantrouwen doelgroepen
 - => contact met en dialoog met weinig bereikte doelgroepen
 - ~ snel veranderende samenleving met grote diversiteit in waarden en normen

- **Spanningsvelden -> essentiële randvoorwaarden voor samenwerking**

- Samenwerken vraagt:

- Overleg en samenwerking leiden tot duidelijke afspraken – in protocol samenwerkingsovereenkomst
 - ~ Finaliteit, rol- en taakafbakening
 - ~ Informatie-uitwisseling - Beroepsgeheim
- -> vermijden discussie in individuele dossiers en zoeken naar oplossingen voor complexe situaties

- **Illustratie:** ‘Valentijnsoverleg’

- **Meer lezen?**

- Vander Laenen, F., Vandam, L., & Colman, C. (2010). Met velen aan de tafel: Goede voorbeelden van een integraal en geïntegreerd drugbeleid, *Tijdschrift Verslaving*, 6(4), 54-71.
- De Maeyer, J., Dewaele, C., & Beelen, S. (2012). Outreachend werken. *Praktijkkader in ontwikkeling. Alert*, 5, 31-40.
- Vander Laenen, F. (2013). Beroepsgeheim van hulpverleners in de relatie met justitie: een geïnformeerde hulpverlener is er twee waard, In: Hubeau, B. et al. (eds.), *Omgaan met beroepsgeheim, Cahier Welzijnsgids*. Kluwer.
- Dewaele, C. & Vander Laenen, F. (2014). Straathoekwerk en politie: 2 handen op 1 onderbuik?, In: Ponsaers, P. et al. (eds.), *Politie en haar maatschappelijke partners, Cahiers Politiestudies*. Maklu.